

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer samt till lag om ändring av 59 och 163 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att giltighetstiden för lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer förlängs med ett år till utgången av 1993. Förutsättningarna för skattefrihet ändras dessutom så, att den nyligen genomförda höjningen av Finlands Banks grundränta inte höjer räntenivån för skattefria konton. Samtidigt föreslås att den maximala skattefria räntan på dagligkonton anges direkt i lagen.

I propositionen föreslås även att en ändring av teknisk natur görs angående den i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet stadgade

skattemässiga behandlingen av avkastningen av livförsäkring.

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits.

De föreslagna ändringarna i lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer tillämpas på de depositionsräntor som inflyter den dagen lagen träder i kraft och efter det.

Ändringarna i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet tillämpas från och med den beskattning som verkställs för innevarande år.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer

Enligt 1 § i den temporära lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer skall som skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo inte anses ränta på en deposition som gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk bank, i ett andelslags sparkassa eller i en utländsk banks kontor i Finland. En förutsättning för räntefrihet är att den årliga räntan på det s. k. dagligkontot är högst Finlands Banks grundränta minskad med fyra procentenheter. Om depositionen görs för 24 månader uppgår den årliga skattefria räntan till högst grundräntan minskad med en procentenhet.

För stabilisering av finansmarknaden höjdes Finlands Banks grundränta den 18 mars 1992 med en procentenhet. Det faktum att allmänhetens depositionskonton är bundna till grundräntan skulle förplikta till motsvarande justering av depositionsräntorna. Eftersom bankernas finansieringssituation måste förbättras i det svåra ekonomiska läget är det dock inte ändamålsenligt att i detta skede höja depositionsräntorna. Även i övrigt kan det inte anses att räntorna på dagligkonton betalas som egentlig avkastning på en investering utan snarare för förhindrande av inflationens inverkan, så det är motiverat att i den nuvarande situationen med låg inflation bibehålla räntan på samma nivå.

Därför föreslås i propositionen att lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer skall ändras så, att räntan på dagligkontona och de tidsbundna depositionerna för 24 månader bibehålls trots höjningen av grund-

räntan. Om den skattefria räntan på dagligkontona stadgas dessutom direkt i lagen, så en eventuell senare ändring av grundräntan inverkar inte på den. Den lagstadgade förutsättningen för att räntan är skattefri är att den årliga räntan på dagligkontot är högst 4,5 % av depositionen. Avsikten är, att dagligkonton skall vara skattefria också efter år 1993, men om detta stadgas senare särskilt.

Räntan på tidsbundna depositioner är fortfarande grundräntebunden men ändras så, att den årliga skattefria räntan är högst grundräntan minskad med två procentenheter.

Det föreslås samtidigt att giltighetstiden för lagen, som är i kraft temporärt under de beskattningar som verkställs för åren 1989—1992, skall förlängas med ett år. Förlängningen skulle dock inte gälla obligationslån, därför att avsikten inte längre är att bevilja tillstånd till att emittera skattefria lån.

1.2. Lagen om ändring av lagen om skatt på inkomst och förmögenhet

Avkastningen av livförsäkring är enligt stadgandena i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet i huvudsak helt och hållet skattepliktig inkomst. Livförsäkringar som varit i kraft över 10 år och som betalas i form av ett engångsbelopp omfattades till ingången av innevarande år av ett stadgande, enligt vilket endast 50 % av avkastningen var skattepliktig inkomst.

Villkoret i fråga om försäkringens giltighetstid lindrades genom lagen om temporär ändring av 59 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1394/91), genom vilken 59 § 1 mom. i lagen ändrades så, att lättningen om 50 % nu gäller avkastning av försäkringar som varit i kraft minst fem år, om försäkringsprestationen betalas i form av ett engångsbelopp eller i flera poster under en kortare tid än två år till försäkringstagaren själv eller till en nära anhörig till honom.

I 163 § 1 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet, som hör till lagens övergångsstadganden, stadgas om den skattemässiga behandlingen av avkastningen av livförsäkring som tagits före 1989. Avsikten är att tidsfristen om fem år även skall gälla dessa försäkringsprestationer. Därför bör 163 § ändras. När det samtidigt föreslås att 59 § skulle bli permanent

med nuvarande innehåll, så det temporärt gällande stadgandet upphävs.

I propositionen föreslås att stadgandena skall tillämpas från och med den beskattning som verkställs för innevarande år.

2. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

De depositioner som gjorts på skattefria konton uppgick den 31 december 1991 till 149 mrd mk. Av detta belopp fanns 65 mrd mk på 24 månaders tidsbundna konton.

De föreslagna ändringarna i lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer inverkar inte direkt på avkastningen av inkomstskatten. För att skattepåföljder skall kunna undvikas förutsätter ändringarna att bankernas kontovillkor ändras. En förlängning av giltighetstiden för lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer med ett år fördröjer överföringen av depositioner till källskattepliktiga konton och minskar således intäkterna av källskatt på avkastning av ränta.

De föreslagna ändringarna i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet har ingen väsentlig ekonomisk betydelse.

3. Ikraftträdande och tillämpning

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa.

Ändringen i 1 § lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer tillämpas på de räntor som uppkommer den dag lagen träder i kraft och efter det. Lagen tillämpas även på sådana tidsbundna depositioner för 24 månader som gjorts 1989—1993 och som kan lyftas först efter 1993.

Ändringarna i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet tillämpas permanent från och med den beskattning som verkställs för år 1992.

4. Lagstiftningsordning

De föreslagna ändringarna i lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer inskränker det område som omfattas av skattefriheten, fastän räntenivån för skattefria kon-

ton i praktiken bibehålls. Därför bör detta lagförslag behandlas i den ordning som enligt 68 § riksdagsordningen gäller för skatt som skall uppbäras under längre tid än ett år.

Eftersom det i de föreslagna ändringarna i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet

inte är fråga om ny eller ökad skatt, bör lagförslaget behandlas i den ordning som stadgas i 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 juli 1988 om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/88) 1 § 1 mom., 3 § 1 mom. samt 6 §,

dess lagrum sådana de lyder i lag av den 28 december 1990 (1342/90), som följer:

1 §

Såsom skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo skall vid stats- och kommunalbeskattningen för 1989—1993 inte anses ränta på deposition som har gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk depositionsbank eller en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa. För att räntan skall vara skattefri förutsätts det att

1) den årliga räntan på kontot är högst 4,5 procent, eller

2) depositionen görs på kontot för 24 månader och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter.

3 §

Vid beskattningen för 1989—1993 utgör en deposition som avses i 1 § inte skattepliktig tillgång för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo.

6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Lagen tillämpas också på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1993 och som kan lyftas först efter 1993.

Denna lag träder i kraft den 1992.

Lagens 1 § tillämpas på ränta som uppkommer den dag lagen träder i kraft samt efter denna dag.

2.

Lag**om ändring av 59 och 163 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 29 december 1988 om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) 59 § 1 mom., sådant det lyder temporärt ändrat genom lag av den 5 december 1991 (1394/91), och
ändras 59 § 1 mom. och 163 § 1 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder i nämnda lag av den 29 december 1988, som följer:

59 §

Om en försäkringsprestation som erhållits med stöd av en personförsäkring enligt försäkringsavtalet betalas i form av ett engångsbelopp eller i flera poster under en kortare tid än två år efter att den försäkrade har uppnått en bestämd ålder (*sparsumma*) till försäkringstagaren själv, då han är försäkrad, eller till hans make eller dennes barn, en arvinge till försäkringstagaren i rätt upp- eller nedstigande led eller till ett adoptivbarn eller ett fosterbarn, är den del av försäkringsprestationen som överstiger det sammanlagda beloppet av de betalda försäkringspremierna skattepliktig inkomst (*avkastning av försäkring*). Har en försäkring av ovan nämnt slag varit i kraft minst fem år, är 50 procent av dess avkastning skattepliktig inkomst.

163 §

Av en sådan personförsäkring som avses i 59 § 1 mom. och som har tecknats före den 1 januari 1989 är skattepliktig inkomst för den skattskyldige det belopp som fås då från försäkringsprestationen dras av försäkringens ändringsvärde den 31 december 1988, höjt med tio procent, och de försäkringspremier som betalats den 1 januari 1989 eller senare. Av den på ovan nämnt sätt uträknade avkastningen av en försäkring som varit i kraft minst fem år är 50 procent skattepliktig inkomst.

Denna lag träder i kraft den 1992.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1992.

Helsingfors den 27 mars 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

1.

Lag**om ändring av lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 juli 1988 om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/88) 1 § 1 mom., 3 § 1 mom. samt 6 §, dessa lagrum sådana de lyder i lag av den 28 december 1990 (1342/90), som följer:

*Gällande lydelse***1 §**

Såsom skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo skall vid stats- och kommunalbeskattningen för 1989—1992 inte anses ränta på deposition som har gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk depositionsbank eller en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa. För att räntan skall vara skattefri förutsätts det att

1) den årliga räntan på kontot är högst Finlands Banks grundränta minskad med fyra procentenheter, eller att

2) depositionen görs på kontot för 24 månader och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med en procentenhet.

3 §

Vid beskattningen för 1989—1992 utgör en deposition som avses i 1 § inte skattepliktig tillgång för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo.

6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Lagen tillämpas också på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1992 och som kan lyftas först efter 1992.

*Föreslagen lydelse***1 §**

Såsom skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo skall vid stats- och kommunalbeskattningen för 1989—1993 inte anses ränta på deposition som har gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk depositionsbank eller en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa. För att räntan skall vara skattefri förutsätts det att

1) den årliga räntan på kontot är högst 4,5 procent, eller

2) depositionen görs på kontot för 24 månader och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter.

3 §

Vid beskattningen för 1989—1993 utgör en deposition som avses i 1 § inte skattepliktig tillgång för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo.

6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Lagen tillämpas också på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1993 och som kan lyftas först efter 1993.

Denna lag träder i kraft den 1992.

Lagens 1 § tillämpas på ränta som uppkommer den dag lagen träder i kraft samt efter denna dag.

2.

Lag**om ändring av 59 och 163 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 29 december 1988 om skatt på inkomst
 och förmögenhet (1240/88) 59 § 1 mom., sådant det lyder temporärt ändrat genom lag av den
 5 december 1991 (1394/91), och
ändras 59 § 1 mom. och 163 § 1 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder i nämnda lag av den 29 december 1988, som följer:

Temporärt gällande lydelse

59 §

Om en försäkringsprestation som erhållits med stöd av en personförsäkring enligt försäkringsavtalet betalas i form av ett engångsbelopp eller i flera poster under en kortare tid än två år efter att den försäkrade har uppnått en bestämd ålder (*sparsumma*) till försäkringstagaren själv, då han är försäkrad, eller till hans make eller dennes barn, en arvinge till försäkringstagaren i rätt upp- eller nedstigande led eller till ett adoptivbarn eller ett fosterbarn, är den del av försäkringsprestationen som överstiger det sammanlagda beloppet av de betalda försäkringspremierna skattepliktig inkomst (*avkastning av försäkring*). Har en försäkring av ovan nämnt slag varit i kraft minst fem år, är 50 procent av dess avkastning skattepliktig inkomst.

Föreslagen lydelse

(Temporär 59 § upphävs)

Gällande lydelse

59 §

Om en försäkringsprestation som erhållits med stöd av en personförsäkring enligt försäkringsavtalet betalas i form av ett engångsbelopp eller i flera poster under en kortare tid än två år efter att den försäkrade har uppnått en bestämd ålder (*sparsumma*) till försäkringstagaren själv, då han är försäkrad, eller till hans make eller dennes barn, en arvinge till försäkringstagaren i rätt upp- eller nedstigande led eller till ett adoptivbarn eller ett fosterbarn, är den del av försäkringsprestationen som överstiger det sammanlagda beloppet av de betalda försäkringspremierna skattepliktig inkomst (*avkastning av försäkring*). Har en försäkring av ovan nämnt slag varit i kraft minst tio år, är 50

Föreslagen lydelse

59 §

Om en försäkringsprestation som erhållits med stöd av en personförsäkring enligt försäkringsavtalet betalas i form av ett engångsbelopp eller i flera poster under en kortare tid än två år efter att den försäkrade har uppnått en bestämd ålder (*sparsumma*) till försäkringstagaren själv, då han är försäkrad, eller till hans make eller dennes barn, en arvinge till försäkringstagaren i rätt upp- eller nedstigande led eller till ett adoptivbarn eller ett fosterbarn, är den del av försäkringsprestationen som överstiger det sammanlagda beloppet av de betalda försäkringspremierna skattepliktig inkomst (*avkastning av försäkring*). Har en försäkring av ovan nämnt slag varit i kraft minst fem år, är

Gällande lydelse

procent av dess avkastning skattepliktig inkomst.

-----

163 §

Av en sådan personförsäkring som avses i 59 § 1 mom. och som har tecknats innan denna lag trätt i kraft är skattepliktig inkomst för den skattskyldige det belopp som fås då från försäkringsprestationen dras av försäkringens ändringsvärde den 31 december 1988, höjt med tio procent, och de försäkringspremier som betalats den dag lagen trätt i kraft eller senare. Av den på ovan nämnt sätt uträknade avkastningen av en försäkring som varit i kraft minst tio år är 50 procent skattepliktig inkomst.

Föreslagen lydelse

50 procent av dess avkastning skattepliktig inkomst.

-----

163 §

Av en sådan personförsäkring som avses i 59 § 1 mom. och som har tecknats *före den 1 januari 1989* är skattepliktig inkomst för den skattskyldige det belopp som fås då från försäkringsprestationen dras av försäkringens ändringsvärde den 31 december 1988, höjt med tio procent, och de försäkringspremier som betalats *den 1 januari 1989* eller senare. Av den på ovan nämnt sätt uträknade avkastningen av en försäkring som varit i kraft minst *fem* år är 50 procent skattepliktig inkomst.

-----

*Denna lag träder i kraft den 1992.
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1992.*
